

LHF
M

HISTORIAE LITUANIAE FONTES MINORES
VIII

*Redakcinė
kolegija*

Mintautas ČIURINSKAS
Reda GRIŠKAITĖ
Zigmantas KIAUPA
Ingė LUKŠAITĖ
Juozas TUMELIS

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

ACTA PRIMAE VISITATIONIS
DIOCESIS VILNENSIS
ANNO DOMINI 1522 PERACTAE

Vilniaus Kapitulos Archyvo Liber Iib atkūrimas

Sudarė, tekstus iš rankraščių parengė, mokslinį įvadą ir paaiškinimus parašė
S.C. Rowell M.A., PH.D. (Cantab.)

UDK 27-772(474.5)(093.2)
Ac55

D.E.R. (1913–1974) – A.R. (1908–1982)
Avis dilectis,
Sancte Matris Ecclesie Romane Fidei
necnon historiarum Regni Anglorum
propagatoribus

Knygos leidybą finansavo
LIETUVOS MOKSLO TARYBA
NACIONALINĖ LITUANISTIKOS PLĖTROS 2009–2015 METŲ PROGRAMA
Sutartis Nr. LIT-9-25

Recenzentai:
A. Dubonis
M. Čiurinskas

ISBN 978-609-8183-09-2
ISSN 2424-4961

© S.C. Rowell, 2015
© Lietuvos istorijos institutas, 2015

Ac55 **Acta** primae Visitationis diocesis Vilnensis anno Domini 1522 peractae : Vilniaus Kapitulos archyvo Liber Iib atkūrimas / sudarė, tekstus iš rankraščių parengė, mokslinį įvadą ir paaiškinimus parašė S.C. Rowell ; [žemėlapi parengė Rokas Gelažius] . – Vilnius : Lietuvos istorijos instituto leidykla, 2015. – CII, 330 p. : iliustr., faks., portr. – (Historiae Lituaniae fontes minores : HLFM / Lietuvos istorijos institutas ; redaktinė kolegija: Mintautas Čiurinskas ... [et al.] ; 8)

Bibliogr.: p. 267-280. – R-klės: p. 283-329

ISBN 978-609-8183-09-2

Serijos „Historiae Lituaniae Fontes Minores“ VIII tomas *Acta primae Visitationis diocesis Vilnensis anno Domini 1522 peractae / Vilniaus Kapitulos Archyvo Liber Iib atkūrimas* – pirmosios žinomos 1522 m. Vilniaus vyskupijos vizitacijos šaltinių publikacija. Vilniaus Kapitulos *Liber Iib* originalas sudegė Varšuvoje 1944 m.. Vizitacijos medžiagos turinys atkurtas iš dalies skelbtų, taip pat ir iš rankraščių pavidalu išlikusių tekstų lotynų, lenkų, rusėnų kalbomis. Mokslinis įvadas supažindina skaitytoją su Vilniaus vyskupijos padėtimi XV–XVI a. sandūroje, lyginant ją su ankstyvesnes krikščioniškąsias tradicijas turinčiomis Lenkijos ir Rytų Baltijos regiono vyskupijomis. Čia aptariama pirmoji oficiali Gniezno arkivyskupo vizitacija Vilniaus vyskupijoje, pirmasis vietinis vyskupijos sinodas, bažnyčių tinklo Vilniaus vyskupijoje formavimosi klausimas lyginamajame kontekste, liturginių objektų reikšmė ir simbolika, jų gausa ir pasirinkimas, 1522 m. vizitacijos forma, vizitacijos aktų organizavimas, dovanojimų bažnyčioms ir bažnyčios įsipareigojimų donatoriams aspektai. Iš viso knygoje pateikiama per 101 dokumentą. Keturios pagrindinės knygos dalys (be įvado lietuvių ir anglų kalbomis). Pirmoji – Vilniaus vyskupijos parapinių bažnyčių privilegijų, fundacijų ir suteikčių knyga – apima 69 dokumentus; antroji – Vilniaus vyskupijos parapinių bažnyčių aukso, sidabro ir arnotų lobio Inventorius – apima 9 rankraštinius lapus; trečiojoje dalyje – priede – 32 dokumentai, kurie perteikia platesnį XV–XVI a. sandūros Vilniaus vyskupijos istorijos kontekstą; ketvirtojoje dalyje pateiktos išnašos su moksliniais komentarais, gausiomis rankraštinių šaltinių citatomis.

UDK 27-772+272](474.5)(093.2)

Acta primae Visitationis diocesis Vilnensis anno Domini 1522 peractae

Vilniaus Kapitulos Archyvo Liber Iib atkūrimas

Sudarė, tekstus iš rankraščių parengė, mokslinį įvadą ir paaiškinimus parašė

S.C. Rowell M.A., PH.D. (*Cantab.*)

Redaktorė *Irena Katilienė*

Maketuotojos *Irutė Stukienė, Žydronė Jakonytė*

Žemėlapi parengė *Rokas Gelažius*

Dailininkas *Algimantas Dapšys*

Serijos dailininkė *Lilija Tulytė*

Dalį įvado iš anglų kalbos vertė *Linas Andronovas*

2015 12 23. 40,93 leidyb. apsk. I. Tiražas 400 egz.

Lietuvos istorijos instituto leidykla

Kražių g. 5, LT-01108, Vilnius

Spausdino UAB „Petro ofsetas“

Naujoji Riovonių g. 25 C, LT-03153, Vilnius